

Slovenščina – Katarina Gorenc

Freedom Drive 2009

Peter Kichashki:

Mogoče se sliši nenavadno, a skoraj prepričan sem, da bo kdo iz naše bolgarske skupine o potovanju v Strasbourg napisal knjigo. Imeli smo veliko težav: začelo se je s pozabljenimi potnimi listi, imeli smo počeno pnevmatiko, pa še eno, nedostopen hotel, ki naj bi bil dostopen, in tako naprej. Toliko stvari je šlo narobe, vsak dan nekaj. Ampak to ni najbolj pomembno. Najpomembneje je to, da smo tu in da bi bili pripravljeni na takšno pot vsakič, tudi če bi bila še slabša. Pripravljeni bi bili opraviti pot znova in znova, ker se spleča. Ni pomembno, kaj se dogaja, kako težko je, spleča se. Vsak, ki je na kakršen koli način povezan s hendikepom, bi moral to vsaj enkrat izkusiti.

Strasbourg, Francija 2009

Girls on Tram:

Strasbourg! Strasbourg!

Evropska mreža za neodvisno življenje

Romanje za svobodo pred evropskim parlamentom

Freedom Drivers on March:

Ničesar o nas, brez nas!

500 hendikepiranih oseb iz 22 držav.

Martin Naughton:

Zahteve nas romarjev za svobodo so na kratko priložnost in podpora za življenje, kot ga živijo vsi drugi.

Bente Skansgård:

Mi vsi izhajamo iz različnih kulturnih okolij, držav, vendar verjamemo v isto filozofijo in smo del uporabniškega gibanja, gibanja za neodvisno življenje, ki izhaja iz Amerike. Tam se je začelo razvijati v 50. in 60. letih, navdahnjeno pa je bilo med drugimi tudi s strani Dr. Martina Luther Kinga.

Bente Skansgård:

Ničesar o nas, brez nas! je dober slogan. Če bi imeli hendikepirani enakopraven položaj v družbi, bi jih opazili v vseh – kako bi rekla – delih družbe.

Johan Ten Geuzendam:

Hendikepirane osebe imajo enake pravice kot nehendikepirane in morale bi imeti enak dostop do uresničevanja teh pravic v praksi.

Horst Frehe:

Zahteve po preselitvi v posebne zavode, daleč od družbenega dogajanja, življenje po določenem urniku, brez možnosti izbire o tem, kdo nam bo pomagal, popolnoma brez zasebnosti, v dvo in večposteljnih sobah, ni v skladu z zakoni.

Johan Ten Geuzendam:

Samo zakon ponavadi ni dovolj; pokazati je potrebno, kako naj bo uresničen v praksi.

Adolf Ratzka:

Mislim, da je edini način, da lahko kdaj uspemo, da pokažemo, kako živimo ti, ki živimo izven institucij, da delimo našo izkušnjo z javnostjo in drugimi hendikepiranimi. Smo čisto običajni ljudje. Želimo si isto kot vsi drugi. Želimo biti prepoznani kot ljudje, kakršni smo, želimo, da so naši dosežki in naše potrebe spoštovane. In želimo biti ljubljene kot drugi. Če uspemo sporočiti to sporočilo, bodo mogoče ljudje in mi sami spoznali, da si to zaslužimo, in da imamo pravico živeti kot drugi v skupnosti. S svojo prisotnostjo bogatimo naše družine, soseske in širšo družbo.

Caitriona Kenny:

Ničesar o nas, brez nas!

Horst Frehe:

Prvič konvencija o človekovih pravicah ne služi le zmanjševanju kolizije na področju osebnega dostojanstva. Namenjena je preprečevanju diskriminacije, zaščiti pred revščino in štiti pravico do polne vključitve, dostopnosti okolja, možnosti izbire in podpore za samodeterminirano življenje z enakimi možnostmi.

Ukrepajmo zdaj! Ustavimo neenakost! Ustavimo segregiranje!

Johan Ten Geuzendam:

V številnih država EU se za institucionalno varstvo še vedno namenja več kot polovica vseh javnih sredstev namenjenih hendikepiranim.

V inštitucijah po Evropi živi 2 milijona ljudi.

Johan Ten Geuzendam:

Enajst od 27 držav članic je ratificiralo Konvencijo o pravicah hendikepiranih. Vse so jo podpisale in prepričani smo, da jo bodo tudi ratificirale.

Adolf Ratzka:

Kar potrebujemo, je zakonodaja, iz katere bo izhajalo, da bodo ne glede na finančno stanje potrebe posameznikov zadovoljene.

Johan Ten Geuzendam:

Ni dovolj prihajati sem in ponavljati vedno isto mantro: kako pomembno je, da se konvencija uresničuje, itd. Najti morate načine za uresničevanje konvencije v praksi.

Rachela Sindicic

Ničesar o nas, brez nas!

Človekove pravice za vse.

Tabitha Collingbourne

Pravica do polnega in učinkovitega sodelovanja in vključenost v družbo; spoštovanje in sprejemanje različnosti hendikepiranih oseb kot dela človeške družbe in raznolikosti.

David Walsh:

Ničesar o nas, brez nas!

Adolf Ratzka:

Hendikepirane osebe še niso imele poštene priložnosti. Niso imele možnosti živeti običajnega življenja. In tudi ob najbolj dobronamernih politikah v resnici nismo imeli možnosti živeti polno življenje, saj so o tem, kaj je za nas najbolje vedno odločali drugi. Neodvisno življenje je to spremenilo; dati moč posamezniku, spodbujati ga/jo k sprejemanju odločitev, prevzemati odgovornost za lastno življenje in se odločati o tem. Mi smo najboljši strokovnjaki za lastne potrebe. Tako lahko rečemo politikom: "umaknite se, naj sami prevzamemo pobudo". To je neodvisno življenje.

Nicolo Della-Pupa:

želimo spodbujati Romanje za svobodo pred evropskim parlamentom, da je Romunija vključena v to veliko družino, gibanje za neodvisno življenje.

Rachela Sindicic

Naš položaj ni enostaven. Ampak se močno trudimo. Imamo težave z osebno asistenco, saj jo lahko koristimo le do 20 ur na teden, od ponedeljka do petka, to je le 4 ure na dan.

Elena Pečarič:

Osebna asistenca mi daje moč, ki jo potrebujem za vsakodnevno življenje. Lahko sem neodvisna. Lahko sem to, kar sem. Lahko živim običajno življenje. Hendikeprane osebe morajo imeti pravico do mobilnosti, tudi z osebno asistenco.

Freedom Drivers on March:

Kaj hočemo? Osebno asistenco!
Kaj hočemo? Osebno asistenco!
Kaj hočemo? Osebno asistenco!

Stephanie Steiglechner:

... boriti se za pravice hendikepiranih, da bo kvalitetno življenje nekaj običajnega za vse Evropejce.

Robert Droy:

Neodvisno življenje je osnovna človekova pravica. Hendikepirane osebe bi morale imeti možnost izbire in nadzor nad vsemi področji svojih življenj, vključno s tem, kje bodo živele. Veliko, veliko je ljudi, ki živijo v inštitucijah in nimajo svobode, ki se nehendikepiranim zdi samoumevna. Z osebno asistenco in možnostjo izbire in nadzora nad asistenco, ki naj omogoča neodvisnost, bodo hendikepirane osebe začutile, kaj pomeni biti enakopraven član družbe.

Freedom Drivers on March:

19. člen: ratificirajte zdaj!
19. člen: ratificirajte zdaj!
Bolgarija?
Da!

Lyudmila Borisova:

Pravica do neodvisnega življenja bi lahko resnično spremenila družbo in jo naredila prijaznejšo za vse.

Panagiototis Tsinganos:

Svoboda ni le možnost, je obvezna. Živim sam in živim neodvisno. Ampak to zelo težko plačam. Delam in ves denar porabim za plačilo osebnih asistentov in to ni prav.

Freedom Drivers on March:

Kaj hočemo?
Človekove pravice!
Kdaj jih hočemo?
Zdaj!

Nemčija
Bolgarija
Velika Britanija
Norveška
Irska
Italija
Španija
Portugalska
Grčija ...

Freedom Drivers on March:

Slovenija
Latvija

Gordana Rajkov:

Prihajam iz Beograda v Srbiji in borimo se za osebno asistenco in enakopravnost: da bi lahko živeli običajna življenja, imeli delo, se izobraževali, oblikovali svoje družine. Tako kot vsi drugi.

Naj 19. člen Konvencije ZN o pravicah hendikepiranih postane realnost..

Lyudmila Borisova:

(Provisional translation from Bulgarian)

Težko je bilo, težko. Veliko je bilo ovir, ampak pot do svobode vidim v Romanju za svobodo. Pot do svobode ima veliko ovir, ampak moramo jih premagati.

Hubert Bernard:

(Provisional translation from German)

(in German) Našim nemškim udeležencem. Odložiti moramo transparente. Lahko jih naslonite na tale zid. Nato bomo lahko vstopili. Hvala.

(in English) Vsem drugim: prosim, odložite transparente. Naslonite jih na zid. To je pogoj, da lahko vstopimo. Mislim, da si vsi želimo vstopiti. Hvala.

Elena Pečarič:

Želela bi si, da bi šli preko barikade, ne da smo čakali, da so odprli vrata in brez transparentov in sporočil. Mislim, da je to škoda, saj so bila zelo pomembna sporočila.

Martin Naughton:

Moramo. Običajno je, da se protest zaključi tu. Vse skupine so OK. Nismo samo mi.

Paul Darke (off-screen):

Misliš, da je prav, da smo morali odložiti transparente, da lahko vstopimo?

Gordana Rajkov:

Ne, mislim da ni. Nenavadno je, na njih je naša filozofija in naše zahteve.

Adolf Ratzka:

Vsi državljani EU, ne glede na to iz katere države prihajamo, Grčije, Nemčije, Švedske, Italije, bi morali imeti enake človekove pravice že zato, ker smo državljani. Morali bi imeti enake človekove pravice ne glede na to, kako izgledamo, kako se premikamo, in ne glede na to, da šepamo, uporabljamo vozičke, ne slišimo ali ne vidimo. To ne bi smelo biti pomembno. Še vedno nam pripadajo enake pravice, saj smo predvsem državljani, s takimi željami in potrebami, kot jih imajo vsi. Želimo biti spoštovani, sprejeti in ljubljani. Smo običajni ljudje. Hvala.

John Evans:

Mislim, da je to velik dan za vse nas. Prišli smo iz vse Evrope. Praznujemo 20. obletnico ENIL – Evropske mreže za neodvisno življenje. Vemo, kaj je pravično. Osebna asistenca je naša pravica. Tu ne bomo popuščali. Prišli smo v Evropski parlament, da bi se borili za to pravico in da bi evropskim poslancem pokazali, za kaj se zavzemamo in da ne popuščamo. Super je, da se nas je zbralo toliko. Prvič smo bili tu pred osmimi leti, takrat nas je bilo 100, danes nas je skoraj 400; to kaže na napredek. Želim vam vse najboljše, in ne pozabite, praznujte ves dan; vaša pravica je, da praznujete ta veliki dogodek.

Gordana Rajkov:

(in Serbian) Ničesar o nas, brez nas!

Kapka Panayotova:

Tokrat se je zbrala res mešana družčina iz, kot rečejo, starih in novih držav članic. Ne bi želela biti del nečesa, kar ne predvideva enakopravnosti za vse. Torej, bodimo skupaj, stare in nove članice in pokažimo, da je osebna asistenca za vse v Evropi. Neodvisno življenje za vse? Je za vse?

Freedom Drivers (off-screen):

Da!

Kapka Panayotova:

Zato smo tu.

Peter Kichashki:

(in Bulgarian) Ničesar o nas, brez nas!

Aage Gjesdal:

Moje ime je Aage, prihajam iz Norveške in tu smo, da bi bili videni in slišani in da bi pokazali, da smo ponosni. Predstavljamo 10 % evropske populacije in hočemo svoje pravice. Zahtevamo enakopravnost, ne glede na to, od kod prihajamo. Zahtevamo enake možnosti in enake pravice za vse. Hvala.

Bente Skansgård:

To je realnost: ljudje se morajo boriti, da lahko pridejo iz inštitucije ali da ne bodo zaprti v inštitucijo.

Gisele Caumont (*translation from French to English spoken by Jean Pierre Ringler*):

Moje ime je Gisele. Sem Francozinja, vendar živim na Švedskem že tri leta. Rada bi govorila o položaju hendikepiranih v Franciji. V Franciji je mnogo inštitucij in francoska vlada predvideva izgraditev 50.000 novih mest v inštitucijah v prihodnjih letih (*the audience boo*). To pomeni načrtno segregacijo po celi Franciji. Omogočenih je zelo malo ur osebne asistenc, razen za intelektualno elito. Ker ni dovolj inštitucij za vse otroke, mladostnike in odrasle. Številni odhajajo v Belgijo, kjer je očitno v inštitucijah dovolj mest. To ni Evropa, kakršno si želimo: nočemo takšne Evrope. V Franciji prevladuje medicinski pogled: vsi smo bolniki. Pa nismo bolni in pacienti zato, ker potrebujemo pomoč, da se umijemo ali uporabimo stranišče. Da bi premagali to situacijo, moramo delati skupaj na evropski ravni. Želimo nadzor nad lastnimi življenji, da bi živeli, kot si želimo. Vendar v Franciji, še enkrat ponavljam, je institucionalizacija še vedno prevladujoča. Hvala.

Richard Howitt:

Neprestano se moramo oglašati, spraševati in ozaveščati o de-institucionalizaciji, pa to še ni dovolj. Na drugi strani pa smo uspeli v tem, da evropska sredstva ne smejo biti uporabljena za gradnjo inštitucij.

Posvetujte se z organizacijami, ki jih vodijo in nadzirajo hendikepirane osebe in ki imajo izkušnje z neodvisnim življenjem.

Peter Kichashki:

Zame je ta izkušnje tako čudovita, tako krasna, da je ne morem opisati z besedami. Tako je vznemirljivo in toliko energije. Občutek imam, kot da nimam baterij le na svojem vozičku, ampak tudi na sebi. Moje baterije so napolnjene za celo leto, celo za dve leti, do naslednjega Romanja za svobodo. Tako sem napolnjen z energijo, ki jo dobivam od vseh teh pozitivnih ljudi, ki jih srečujem in ki želijo spremembe. Ljudje vzklikajo ista gesla kot jaz in to je res vznemirljivo, tako vznemirljivo, da ne znam povedati.

Bente Skansgård:

(in *Norwegian*) Ničesar o nas, brez nas!

Martin Naughton:

Jaz bi začel varčevati za leto 2011: to že počnem. Zabavno je in zelo, zelo močno.

Adolf Ratzka:

Ampak to tu je zabavno! Imam ... občutek imaš, da delaš nekaj pomembnega.

Freedom Drivers (*singing in background*):

Hodimo z roko v roki...

Mairead McGuinness:

Pozivam vas, da uporabite vaše državljanske pravice, da uporabljate elektronsko pošto, pišete, lobirate, telefonirate, da bi slišali vaše sporočilo, če niso prisotni tu. Jaz bom zagotovo obveščal. Hvala.

Evropska mreža za neodvisno življenje www.enil.eu

Jerzy Buzek:

Odprt sem za vaše predloge. To lahko naredimo na različne načine: s pomočjo kolegov, ki so tu, drugih kolegov. Vsak evropski poslanec se vrača domov vsak vikend, da so blizu, saj smo zbrani iz vseh regij v Evropi od Finske do Portugalske, od Irske do Malte. Iz vsake regije je tudi kateri od evropskih poslancev, ki se vrača domov vsak vikend. Vsak ponedeljek zjutraj se srečamo v evropskem parlamentu v Bruslju ali Strasbourgu. Prosim, obrnite se na vaše predstavnike v Evropskem parlamentu, pričakujemo vaše predloge. Čutimo, da je med nami solidarnost, vi z nami, mi z vami. Smo popolnoma enaki: državljani Evropske Unije.

Marion Stangl:

(in German) Ničesar o nas, brez nas!

Se vidimo v 2011, na naslednjem Romanju za svobodo